

بنزین‌های رسیده به ونزوتلا مازاد تولید بنزین کشورمان است که تا پیش از این به کشورهایمانند عراق صادر یا به دلیل نبودن نظارت کافی و کارت سوخت به افغانستان، پاکستان و ترکیه قاچاق می‌شد. پس از سهمیه‌بندی بنزین، میانگین مصرف روزانه بنزین کشورمان از ۹۰ میلیون لیتر به ۶۰ میلیون لیتر کاهش یافت. با شیوع ویروس کرونا میزان مصرف باز هم کاهش پیدا کرده و طبق آخرین آمار اعلامی شرکت پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی به زیر ۵۰ میلیون لیتر در روز هم رسیده است

درباره پیام‌های اقتصادی صادرات بنزین به ونزوتلا و فرصت طلایی پیش روی ایران

تحقیق تحریم

محمد نجار صادقی روزنامه‌نگار اقتصادی

ارسال محموله بنزینی ایران به ونزوتلا و تسویه طلایی آن به پایان خود نزدیک شده است اما این پایان موفقیت‌آمیز می‌تواند شروع یک مدل و شیوه تحقیر و از بین بردن تحریم‌های ایالات‌متحده آمریکا و ایجاد باشگاه تحریمی‌ها باشد؛ مدلی که ترویج و اشاعه آن می‌تواند به مرور زمان به نفع کشورهای تحریم‌شده و به ضرر آمریکا باشد.

به گزارش «وطن امروز»، سرانجام ۲ نفتکش حامل بنزین ایران با پرچم کشورمان و موقعیت‌یاب روشن و بدون هیچ مزاحمتی وارد منطقه آب‌های مرزی ونزوتلا شدند. بررسی‌های ماهواره‌ای دبروز نشان می‌دهد نفتکش‌های پیش‌شان ایران به نام‌های **Fortune** و **Forest** به ونزوتلا رسیده‌اند. این نفتکش‌ها حرکت خود را از روز ۲۳ اسفندماه و ۱۲ فروردین شروع کرده بودند و بعد از گذشت نزدیک به ۲ ماه به کاراکاس رسیدند. ۲ نفتکش دیگر کشورمان به نام‌های **Petunia** و **Faxon** در دریای اطلس هستند و پیش‌بینی می‌شود در هفته جاری به ونزوتلا برسند. **Clavel** آخرین نفتکش ارسال شده ایران به سمت ونزوتلاست که هم‌اکنون چند روزی است تنگه جبل‌الطارق را رد کرده است، البته باید توجه داشت گزارش‌های ماهواره‌ای با اختلافی چند ساعته و بعضاً چند روزه منتشر می‌شود و از سوی دیگر موقعیت قید شده برای زمان تنظیم این خبر یعنی ساعت ۱۸ دبروز است.

بر این اساس نفتکش **Clavel** در تاریخ ۹ اردیبهشت‌ماه، نفتکش **Petunia** در تاریخ ۷ اردیبهشت‌ماه به ترتیب از بنادر عباس، ماهشهر و عباس به سمت ونزوتلا حرکت کرده‌اند. از زمان حرکت نفتکش **Faxon** اطلاعاتی در دست نیست اما انتظار که پیداست از بندر عسلویه حرکت خود را شروع کرده است.

بنزین‌های رسیده به ونزوتلا مازاد تولید بنزین کشورمان است که تا پیش از این به کشورهایمانند عراق صادر یا به دلیل نبودن نظارت کافی و کارت سوخت به افغانستان، پاکستان و ترکیه قاچاق می‌شد. پس از سهمیه‌بندی بنزین، میانگین مصرف روزانه بنزین کشورمان از ۹۰ میلیون لیتر به ۶۰ میلیون لیتر کاهش پیدا کرد. با شیوع ویروس کرونا میزان مصرف باز هم کاهش پیدا کرده و طبق آخرین آمار اعلامی شرکت پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی به زیر ۵۰ میلیون لیتر در روز هم رسیده است. با در نظر گرفتن تولید روزانه ۱۱۰ میلیون لیتری تمام پالایشگاه‌های کشور، نزدیک به ۶۰ میلیون لیتر مازاد تولید بنزین در کشورمان وجود دارد. با وجود اینکه شیوه ونحوه سهمیه‌بندی بنزین در آبان‌ماه سال ۹۸ به بدترین حالت ممکن رخ داد و نماد بارز بی‌برنامگی دولت تدبیر و امید بود اما نفس هدفمندی بنزین باعث شد مصرف بی‌رویه خودروها از جیب تمام مردم محدود شود و پس از صادرات در اختیار تمام اقشار مردم قرار بگیرد.

پایان نگاه به غرب

دولت تدبیر و امید فعالیت خود را شروع کرده بود با دستور بیژن زنگنه وزیر نفت، دفتر شرکت ملی نفت ایران در منطقه آمریکای جنوبی (بولیوی) به همراه دفتر نفتی ایران در ونزوتلا تعطیل شد. جالب اینجاست که تمام کشورهایایی که به سودای برجام با ایران ارتباط برقرار کردند چند ماه پس از خروج آمریکا از برجام به صورت یکجانبه قراردادهای خود را فسخ کردند و بخشی هم که پذیرفتند به این کار ادامه دهند، شرایط تحقیرآمیزی مانند تبادل غذا با نفت را به ایران پیشنهاد دادند.

از زمانی که زمزمه‌های برجام در کشورمان طنین‌انداخت، مسئولان وزارت نفت تمام ارتباط‌های نفتی حاصل‌شده با کشورهای همسوی مانند بولیوی، ونزوتلا و عراق را بی‌حاصل و بی‌نتیجه خواندند و با امید واهی به غرب، قراردادهایی برای صادرات گاز به اروپا و کشورهای شرق آسیا منعقد کردند. نتیجه این تفکر این شد که سال ۹۳ دفاتر نفتی ایران در بولیوی و ونزوتلا به کلی تعطیل شد.

ماه‌های ابتدایی سال ۹۳ یعنی زمانی که تازه

پایان آقایی دهر

استفاده از طلا برای تسویه معاملات اقدام رایجی است اما محدودیت ذخایر طلای کشور، دوام این روش را به خطر می‌اندازد. با این حال راهکار دیگری برای تسویه مبادلات تجاری میان کشورهای وجود دارد. روی آوردن کشورهای تحریم‌شده به اجرای پیمان‌های چندجانبه ارزی می‌تواند راهکار مناسبی برای بی‌اثر کردن تحریم‌های بانکی باشد. با اشاعه این ادبیات دیگر نیازی به پذیرفتن لوایح استعماری مانند FATF نیست و اقتصاد کشورمان با استفاده از چنین روش‌هایی می‌تواند براحته به مسیر خود ادامه دهد بدون اینکه بخواهد ضوابط و مقررات ایالات‌متحده آمریکا را در مسائل مالی بپذیرد.

تسویه طلایی انجام شده در تجارت بنزین ایران و ونزوتلا یکی از مشهودترین روش‌های تسویه مناسب بدون نیاز به دلار و روش‌های مالی مرسوم مانند سوئیفت بود. در چند سال گذشته اغلب کشورهای برای فرار از وابستگی اقتصاد خود به دلار به سمت تبادل پایایی یا تسویه با پول مشترک روی آورده‌اند. سردمدار این روش کره‌جنوبی و چین هستند. هم‌اکنون حتی پیشنهادی مبنی بر ایجاد رمز ارز منطقه‌ای برای تجارت کشورهای درگیر با تحریم‌های مالی مطرح شده است که جدی‌ترین آن با حضور حسنه روحانی در سفری به مالزی رخ داد که البته تاکنون به دلیل تعلل ایران به نتیجه‌ای نرسیده است. در چنین شرایطی

افزایش توان فروش نفت یا افزایش توان پالایشگاهی؟

پایان خام‌فروشی

در رأس آنها زنگنه، بارها از لزوم حداکثرسازی تولید و صادرات نفت خام برای مصون ماندن از تحریم سخن می‌راندند. اکنون و پس از رکود عمیق بازار نفت و کاهش قیمت بی‌سابقه آن، ظرفیت پالایشی کشور به داد مدیران دولتی رسیده است؛ ظرفیتی که توسعه آن مرسوم تلاش‌ها و سرمایه‌گذاری‌های کلان دولت گذشته بوده است. بیژن زنگنه سردهسته تفکری است که توسعه صنایع پایین‌دستی را اولویت ندانسته و به بهانه غیراقتصادی بودن ساخت پالایشگاه، سال‌ها کشور را از توسعه صنایع پایین‌دستی و ارتقای ظرفیت پالایشی عقب نگه داشتند. اکنون و

یکی از اصلی‌ترین پیام‌های صادرات بنزین کشورمان به ونزوتلا پایان سیاست مذنب خام‌فروشی است. نباید فراموش کرد یکی از برگ‌های برنده ما در این تجارت، تولید یک محصول با ارزش افزوده است، یعنی آنچه باعث تمایز ایران و ترغیب کشور هدف به پذیرش محصول ایرانی شده، فناوری تولید بنزین است. کشورمان همواره در ساخت پالایشگاه بویژه در دوران صادرات نزدیک به ۱۴ ساله بیژن زنگنه در رأس وزارت نفت عقب بوده است. دلیل این اتفاق هم تفکری است که تمام معادلات خود را وابسته صادرات نفت خام و افزایش درآمد ارزی می‌داند. دولتمردان

دست‌رسی به آن را برای ایران مشمول تحریم کرده بود، اکنون دستمزد صادرات سوخت برای ایران شده است. شاید از همین رو است که این روزها خبری از مسئولان وزارت نفت و استدلال‌های پیشین آنها در دفاع از «خام‌فروشی» نیست. گفتنی است که میزان تولید روزانه نزدیک به ۱۱۰ میلیون لیتر بنزین کشورمان بیش از ۴۵ میلیون لیتر مربوط به این بنزین پالایشگاه ستاره خلیج فارس است. این یعنی اگر چنین پالایشگاهی وجود نداشت اساساً صادرات بنزینی هم به ونزوتلا رخ نمی‌داد.

در اوج تحریم‌ها، کشور می‌تواند به مدد ظرفیت چشمگیر پالایشی اقدام به صادرات سوخت به اقصی نقاط دنیا کند. عاقبت واضح تک‌محصولی بودن اقتصاد کشور و اتکالی صرف به صادرات نفت خام، گرفتار شدن کشور در وضعیت «نفت در برابر غذا» در دوران تحریم است. این در حالی است که اکنون به لطف تلاش دولت‌های نهم و دهم برای توسعه ظرفیت پالایشی، این امکان برای کشور فراهم شده از رهگذر صادرات فرآورده‌های نفتی همچون بنزین، وارد تجارتی غیرقابل تحریم شود. دست‌آورد این تجارت هم البته قابل توجه است؛ طلا همان فلز ارزشمندی که آمریکا

عضو اتحادیه به صادر کنندگان نفت، گاز و پتروشیمی در گفت‌وگو با «وطن امروز»

مدل صادرات بنزین به ونزوتلا برای کشورهای دیگر هم می‌تواند اجرایی شود

کارشناس انرژی در گفت‌وگو با «وطن امروز»، دیدگاه خود درباره صادرات بنزین ایران به ونزوتلا را تشریح کرد. «سیدحمید حسینی» در ارزیابی خود از این اقدام گفت: در شرایط کنونی که تولید نفت ایران با افتتاح فاز ۴ پالایشگاه ستاره خلیج فارس به حدود ۱۱۰ میلیون لیتر در روز افزایش یافته و از طرفی به دلیل قرنطینه اجباری بر اثر شیوع کرونا، مصرف بنزین در ایران و سایر کشورهای باقی‌مانده کشور دچار کمبود مخازن انبار بنزین شده است. این وضعیت حتی به جایی رسید که شرکت پالایش و پخش مجبور شد از ظرفیت‌های خط لوله نفت برای ذخیره بنزین استفاده کند. اگر این وضعیت ادامه می‌یافت، ایران مجبور می‌شد تولید نفت خود را کاهش دهد. این در حالی است که هم‌اکنون و برای نخستین‌بار، تولید نفت خام ایران به کمتر از ۲ میلیون بشکه در روز کاهش یافته است.

عضو اتاق بازرگانی ایران اظهار داشت: در این شرایط دولت ۲ اقدام انجام داده در قدم اول ترانزیت فرآورده‌های نفتی را از مسیر ایران ممنوع کرد که حداقل همین بازار اندکی که ایران در افغانستان و عراق دارد، به دست سایر کشورهای نیفتد. اقدام دوم هم همین همکاری بود که طی آن حدود ۱/۵ میلیون بشکه بنزین و همچنین

وی افزود: بالاخره ایران ریسک کرد و موفق شد. این حرکت، اقدام خوبی بود. ممکن است ارزش محموله چندین زیاد نباشد اما این حرکت نمادین و روحیه‌ای که به مردم داد، بیشتر ارزش دارد. کارکرد تحریم‌های آمریکا، ممانعت از تجارت سایر کشورهای ایران است

سه شنبه ۶ خرداد ۱۳۹۹

وطن امروز | شماره ۲۹۳۵

اقتصادی

اتحاد اقتصادی کشورهای ضد آمریکایی

باشگاه تحریمی‌ها

غیر از ایران و ونزوتلا کشورهای دیگری هم تحت فشار سیاست‌های خصمانه ایالات متحده آمریکا به شکل تحریم یا روش‌های دیگر هستند. چین در جنگ تجاری با این کشور است، روسیه، سوریه، کره شمالی، سودان، کوبا و لیبی هم به طور مستقیم توسط آمریکا تحریم شده‌اند. با بزرگ شدن هر چه بیشتر دایره این کشورهای روایی ایجاد باشگاه تحریمی‌ها به واقعیت نزدیک‌تر می‌شود؛ کشورهایایی که با دست به دست هم دادن می‌توانند از نظر نیروی انسانی، توان سیاسی و منابع طبیعی یک قطب قدرتی جدید در جهان تشکیل دهند. این کشورهای می‌توانند سبب وارداتی بکدیگر را تأمین کنند و در عوض با بهره‌گیری از فلزات گران‌بها یا از راه‌های مشترک و در نهایت پیمان‌های پولی دوجانبه مازاد صادراتی یکدیگر را تسویه کنند. صادرات بنزین ایران به ونزوتلا در ازای طلا یک مدل مناسب برای روش اجرایی باشگاه تحریمی‌هاست. «اتحاد کشورهای تحریم شده» سیاستی است که اجرای آن اکنون بیش از هر زمان دیگری احساس می‌شود. کشورهای تحریم شده اکنون در شرایطی به سر می‌برند که شدیدترین اتحاد برای اعمال فشار اقتصادی به آنها ایجاد شده است. در چنین شرایطی آنچه لازم است، اتحاد این کشورهای برای شکستن حلقه محاصره اقتصادی است. از همین رو گسترش همکاری میان کشورهای طرف جنگ اقتصادی با آمریکا تنها راهکار این کشور برای کاهش اثر تحریم است. از همین منظر، گسترش و علنی شدن همکاری‌های اقتصادی میان ایران و ونزوتلا به دلیل ناگزیر بودن آن چندان جای شگفتی ندارد.

انتظار بر سرانجام توافق بنزین ایران به ونزوتلا در بندر کاراکاس

نماینده سابق ایران در اوپک در گفت‌وگو با «وطن امروز»

سیاست‌های وزارت نفت مناسب شرایط تحریم باشد

سیدمحمدعلی خطیبی، نماینده سابق ایران در اوپک در گفت‌وگو با «وطن امروز» اظهار داشت: کشورهای بسیاری در خلیج فارس تجارت دریایی انجام می‌دهند و ایران ثابت کرده با زبان منطق و صلح، در کنار تمام آنها به کار خود ادامه می‌دهد اما اگر تهدید در آب‌های آزاد برای کشتی‌های ایرانی شکل بگیرد، مطمئناً اتفاقی مانند توقیف نفتکش انگلیسی رخ خواهد داد، پس به نفع همه است به قوانین بین‌المللی احترام بگذارند. کارشناس حوزه صادرات نفت در پاسخ به این سوال که یکی از بزرگ‌ترین مشکلات ایران در زمان تحریم، بیمه نفتکش‌ها بوده و گاه همین موضوع به عنوان بهانه توسط دولتی‌ها مطرح می‌شود، اظهار داشت:

موضوع بیمه نفتکش‌ها در تحریم‌های سابق و دوران ما حل شده، یعنی دولت خودش رقی می‌کرد و اتفاقات احتمالی بلوکه می‌کرد و نفتکش‌ها وارد دریا می‌شدند، البته این اتفاق برای بارهای استراتژیک و مهم انجام می‌شد و شرکت‌های داخلی با اعتمادی که به آنها می‌شد، وظیفه بیمه نفتکش‌ها را برعهده می‌گرفتند. این دولت هم باید با تقویت شرکت‌های داخلی بیمه به این سمت حرکت کند و احتیاجی به بیمه خارجی نیست. نماینده سابق ایران در اوپک در پاسخ به سوال دیگری مبنی بر اینکه چرا رویکرد ارسال محموله‌های محصولات نفتی به کشورهای همسوی پیش از این اتفاق نیفتاد، گفت: رویکرد شرایط تحریمی در وزارت نفت ایجاد نشد، یعنی مسئولان احساس کردند در شرایط عادی هستند و دولت هم اساساً افرادی را برای مدیریت در شرایط نفتی انتخاب کرد که مخصوص شرایط عادی بودند. وی تشریح کرد:

مدل اجرایی شده برای صادرات بنزین به ونزوتلا و دریافت طلا می‌تواند برای کشورهای دیگر هم اتفاق بیفتد.